

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen eräiden rikoslain kokonaisuudistuksen toiseen vaiheeseen liittyvien lakien muutoksiksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 42/1995 vp eräiden rikoslain kokonaisuudistuksen toiseen vaiheeseen liittyvien lakien

muutoksiksi. Eduskunta, jolle lakivaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 2/1995 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan rikoslain 14 luvun 7 §, 47 luvun 1 §:n 2 momentti, 48 luvun 1 §:n 3 momentti ja 49 luvun 1 §, sellaisina kuin ne ovat 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetussa laissa (578/95), sekä lisätään 17 luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (451/87), uusi 2 ja 3 momentti seuraavasti:

14 luku

Rikoksista poliittisia oikeuksia vastaan

7 §

Määritelmäsäännös

Yleisillä vaaleilla tarkoitetaan tässä luvussa valtiollisia vaaleja, maakuntapäivävaaleja, kunnallisia vaaleja ja Euroopan parlamentin edustajien vaaleja sekä yleisiä kirkollisia vaaleja.

Yleisellä äänestyksellä tarkoitetaan tässä luvussa valtiollista tai kunnallista kansanäänestystä.

17 luku

Perättömästä lausumasta

4 §

Jos joku, joka lain mukaan on velvollinen pysymään poliisitutkinnassa totuudessa, on poliisitutkinnassa hänen henkilökohtaisesti läsnä ollessaan toimitetussa kuulustelussa tahallaan antanut perättömän lausuman tai ilman laillista syytä salannut jotakin, joka hänen tietensä olisi valaissut asiaa, hänet on tuomittava *perättömästä lausumasta poliisitutkinnassa* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Oikeushenkilön lakimääräinen edustaja, jota esitutkinnassa kuulustellaan oikeushenkilön rangaistusvastuuta selvitettyä, rinnastetaan rikoksesta epäiltyyn.

47 luku

Työrikoksista

1 §

Työturvallisuusrikos

Rangaistus kuolemantuottamuksesta, vammantuottamuksesta ja vaaran aiheuttamisesta säädetään 21 luvun 8—11 ja 13 §:ssä.

48 luku

Ympäristörikoksista

1 §

Ympäristön turmeleminen

Ympäristön turmelemisesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta ryhtyy muuten kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla muuttamaan ympäristöä vas-

toin suojametsistä annetun lain (196/22), rakennuslain (370/58), vesilain (264/61) tai maaineslain (555/81) säännöksiä tai Saimaan ja Vuoksen juoksutussääntöä taikka näiden nojalla annettuja säännöksiä, yleisiä tai yksittäistapausta koskevia määräyksiä taikka kaavaa tai lupaa siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vakavuudeltaan ympäristön pilaantumiseen rinnastettavaa muuttumista.

49 luku

Eräiden aineettomien oikeuksien loukkaamisesta

1 §

Tekijänoikeusrikos

Joka ansiotarkoituksessa tekijänoikeuslain (404/61) säännösten vastaisesti ja siten, että teko on omiaan aiheuttamaan huomattavaa haittaa tai vahinkoa loukatun oikeuden haltijalle, loukkaa toisen oikeutta

- 1) kirjalliseen tai taiteelliseen teokseen,
- 2) kirjallisen tai taiteellisen teoksen esitykseen,
- 3) äänilevyyn tai muuhun laitteeseen, jolle on tallennettu ääntä,
- 4) filmiin tai muuhun laitteeseen, jolle on tallennettu liikkuvaa kuvaa,
- 5) radio- tai televisiolähetyskseen,
- 6) luetteloon, taulukkoon, ohjelmaan tai muuhun sellaiseen tekijänoikeuslaissa tarkoitettuun työhön,

jossa on yhdisteltynä suuri määrä tietoja, taikka

7) valokuvaan,

on tuomittava *tekijänoikeusrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tekijänoikeusrikoksesta tuomitaan myös se, joka ansiotarkoituksessa ja siten, että teko on omiaan aiheuttamaan huomattavaa haittaa tai vahinkoa loukatun oikeuden haltijalle, tuo maahan yleisölle levitettäväksi ulkomailla valmistetun tai jäljennetytyn 1 momentissa tarkoitetun teoksen tai valokuvan kappaleen taikka äänilevyn, filmin tai muun laitteen, jolle on tallennettu ääntä tai liikkuvaa kuvaa, taikka luettelon, taulukon, ohjelman tai muun sellaisen työn, jossa on yhdisteltynä suuri määrä tietoja, ja jonka hän tietää valmistetuksi tai jäljennetyksi sellaisissa olosuhteissa, että valmistaminen tai jäljentäminen Suomessa tehtynä olisi ollut rangaistavaa 1 momentin tai tekijänoikeuslain 56 a §:n mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995 lukuun ottamatta 17 luvun 4 §:n 2 momenttia, joka tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1995.

Tällä lailla kumotaan rikoslain muuttamisesta 7 päivänä huhtikuuta 1995 annetun lain (496/95) 17 luvun 4 §:n 2 momentti ja rikoslain muuttamisesta 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetun lain (743/95) 17 luvun 4 §:n 2 momentti.

Laki

pakkokeinolain 5 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetun pakkokeinolain (450/87) 5 luvun 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 17 päivänä helmikuuta 1995 annetussa laissa (213/95), seuraavasti:

5 luku

Etsintä

1 §

Kotietsinnän edellytykset

Jos on syytä epäillä, että on tehty rikos, josta

säädetty ankarin rangaistus on enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta, saadaan rakennuksessa, huoneessa taikka suljetussa säilytyspaikassa tai kulkuneuvossa toimittaa kotietsintä takavarikoitavan esineen löytämiseksi tai muutoin sellaisen seikan tutkimiseksi, jolla voi olla merkitystä rikoksen selvittämisessä. Kotietsintä

saadaan toimittaa myös, jos epäilyn kohteena oleva rikos on väkivaltakuvauksen levittäminen, väärennysaineiston tai väärän rahan hallussapito taikka jos selvitettävänä ovat yhteisö-sakon tuomitsemiseen liittyvät seikat.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Tällä lailla kumotaan pakkokeinolain 3 luvun 1 §:n ja 5 luvun 1 §:n muuttamisesta 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetun lain (745/95) 5 luvun 1 §:n 1 momentti.

Laki

sotilasoikeudenkäyntilain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 25 päivänä maaliskuuta 1983 annetun sotilasoikeudenkäyntilain (326/83) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetussa laissa (592/95), seuraavasti:

2 §

Sotilasoikeudenkäyntiasiana käsitellään myös syyte sotilasta vastaan teosta, josta säädetään rangaistus rikoslain 21 luvun 1—3 tai 5—14 §:ssä, 25 luvun 7 tai 8 §:ssä, 28, 31—33 tai 35 luvussa, 36 luvun 1—3 §:ssä, 37 luvun 8—10 §:ssä, 38 luvun 1—8 §:ssä taikka 40 luvun 1—3, 5 tai 6 §:ssä. Edellytyksenä on, että teko

on kohdistunut puolustusvoimiin tai toiseen sotilaaseen. Sotilasoikeudenkäyntiasiana käsitellään niin ikään syyte teosta, josta säädetään rangaistus asevelvollisuuslain 39 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Laki

vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/79) 18 luvun 6 a §, sellaisena kuin se on 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa (389/95), seuraavasti:

18 luku

Erinäisiä säännöksiä

6 a §

Rangaistus 6 §:n 1 momentissa säädetyn salsassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan,

jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 80 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/95) 80 § seuraavasti:

80 §

Vakuutussalaisuuden luvaton ilmaiseminen

Rangaistus 79 §:n 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40

luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Laki

vakuutusyhdistyslain 16 luvun 10 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/87) 16 luvun 10 a §, sellaisena kuin se on 24 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa (451/95), seuraavasti:

16 luku

Erinäisiä säännöksiä

10 a §

Rangaistus 10 §:n 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin

mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Laki

konkurssipesien hallinnon valvonnasta annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan konkurssipesien hallinnon valvonnasta 31 päivänä tammikuuta 1995 annetun lain (109/95) 16 §:n 3 momentti seuraavasti:

16 §

Rangaistus 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai

jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Laki**elintarvikelain 40 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun elintarvikelain (361/95) 40 § seuraavasti:

40 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 45 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole

rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Laki**sähkömarkkinalain 47 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun sähkömarkkinalain (386/95) 47 § seuraavasti:

47 §

Rangaistus 49 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai

jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Laki**geenitekniikkalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun geenitekniikkalain (377/95) 43 § ja *muutetaan* 42 § seuraavasti:

42 §

Rangaistuksia koskeva viittaussäännös

Rangaistus 32 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Rangaistus vastoin tätä lakia tehdystä ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1—4 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Laki

yleisistä vesi- ja viemärlaitoksista annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yleisistä vesi- ja viemärlaitoksista 23 päivänä joulukuuta 1977 annetun lain (982/77) 17 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1418/94), seuraavasti:

17 §

Edellä 11 a §:n nojalla annettujen määräysten noudattamista valvovat vesilain 21 luvun 1 §:ssä mainitut valvontaviranomaiset. Edellä 11 a §:n perusteella annetun määräyksen vastaiseen toimenpiteeseen sovelletaan rikoslain 48

luvun 1—4 §:n rangaistussäännöksiä sekä vesilain 14 luvun 5 a §:n säännöstä valvontaviranomaisen puhevallasta ja säännöksiä virka-apuasioiden käsittelystä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Laki

Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksu- tussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain 4 ja 4 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksu-
tussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun lain (1331/91) 4 a §, sellaisena kuin se on 25 päivänä maaliskuuta 1994 annetussa laissa (220/94), ja

lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on 24 päivänä tammikuuta 1995 annetussa laissa (78/95), uusi 2 momentti seuraavasti:

4 §

Joka laiminlyö 1 momentissa tarkoitetun kirjanpitovelvollisuutensa, on tuomittava *juoksu-
tusten kirjaamisvelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon.

4 a §

Tämän lain sekä juoksu-
tussäännön noudat-
tamisen valvonnasta ja pakkokeinoista on,

jollei sopimuksesta muuta johdu, voimassa, mitä vesilaissa säädetään vesistön säännöstelystä.

Rangaistus vastoin juoksu-
tussääntöä tai sen
nojalla annettuja määräyksiä tehdystä ympäris-
tön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 lu-
vun 1—4 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Laki

alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusturvallisuuden valvonnasta 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (370/95) 17 § seuraavasti:

17 §

Vaitiolovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 20 ja 21 §:ssä säädetyn salassapito-
 velvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikos-
 lain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole

rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai
 jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa
 rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädet-
 tävänä ajankohtana.

Laki

tekniikan kehittämissesuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tekniikan kehittämissesuksesta 7 päivänä toukokuuta 1993 annetun lain (429/93) 7 §:n 2 momentti seuraavasti:

7 §

Vaitiolovelvollisuus

Rangaistus 1 momentissa säädetyn salassapi-
 tovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikos-
 lain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole

rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai
 jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa
 rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuu-
 ta 1995.

Laki

tekijänoikeuslain 56 a ja 56 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun tekijänoikeuslain (404/61) 56 a §:n 1 momentti
 ja 56 b §,
 sellaisina kuin ne ovat 24 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa (446/95), seuraavasti:

56 a §

Joka

1) tahallaan tai törkeästi huolimattomuus-
 desta rikkoo tässä laissa tekijänoikeuden suo-
 jaksi annettua säännöstä taikka toimii vastoin
 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä,
 51 tai 52 §:n säännöstä, 53 §:n 1 momentissa tai
 54 b §:ssä tarkoitettua kieltoa; taikka

2) tuo maahan yleisön keskuuteen levitettä-
 väksi teoksen kappaleen, jonka hän tietää tai
 jota hänellä on perustellusti syytä epäillä val-
 mistetuksi ulkomailla sellaisissa olosuhteissa,
 että valmistaminen Suomessa olisi ollut ran-
 gaistavaa tämän lain mukaan,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava
 rikoslain 49 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna tekijän-

oikeusrikoksena, *tekijänoikeusrikkomuksesta* sakkoon.

muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

56 b §

Rangaistus 26 d §:n 3 momentissa ja 26 l §:n 4 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Tällä lailla kumotaan tekijänoikeuslain muuttamisesta 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetun lain (715/95) 56 a §:n 1 momentti ja 56 b §.

Laki

maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 29 päivänä joulukuuta 1994 maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain (1515/94) 13 §:n 1, 2 ja 5 momentti sekä

lisätään 11 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

11 §

Tietojen salassapito ja salassapitovelvollisuus

Rangaistus tässä pykälässä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Tällä lailla kumotaan maataloushallinnon maatilarekisteristä annetun lain 12 §:n muuttamisesta 21 päivänä huhtikuuta 1995 annettu laki (655/95).

Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 1995